

אבחנת הילד כמשחק פאזל

כל אבחנה היא אוסף של נתונים רבים. כל נתון הוא מעין חלק של פאזל שאמור לתת את התמונה המלאה. באנשים מבוגרים אנו יכולים להגיע למאות נתונים. לבניית פאזלים בני מאות חתיכות יש חסרון מסוים ולעתים נדרשת שיטה ואף אינטואיציה טובה, אך בסוף התהליך אנו נמצאים מול תמונה מפורטת, גם אם חסרות מספר חתיכות.

בילדים הפאזל כולל הרבה פחות נתונים: הם צעירים ולא הספיקו לרכוש בעיות מגוונות (מכאבי גב ועד בעיות גינקולוגיות) ובנוסף, הם גם תורמים פחות נתונים. מבחינות רבות מדובר באנמנזה וטרינרית. ההורים והמתשאל מנחשים לא פעם מה הילד התכוון בתלונתו.

פאזל בין מספר מועט של חלקים הוא לכאורה קל לבניה. התמונה הכללית נראית די מהר. אך מטבעם של פאזלים להתפזר וחלקים מסוימים עלולים להיעלם. במקרה זה יש להרכיב את התמונה גם בהיעדר חלקים אילו. כאן, דווקא מיעוט הנתונים הידועים על הילד יכול להקשות על האבחנה.

גרוע מכך הוא המצב בו הילד (או הוריו) מוסר מידע שגוי. תופעה זו שכיחה ביותר. פרספקטיבת הזמן של הילד שונה מזו של המבוגר. גם אם הילד מגיע בגלל כאבי בטן תכופים, הרי שכאב הראש שפקד אותו באותו שבוע עלול לגרום לו לדווח על תלונה עיקרית או משנית אחרת לגמרי. הדבר דומה להוספת חלקי פאזל ממשחק אחר לקופסה ממנה אנו מתאמצים להרכיב.

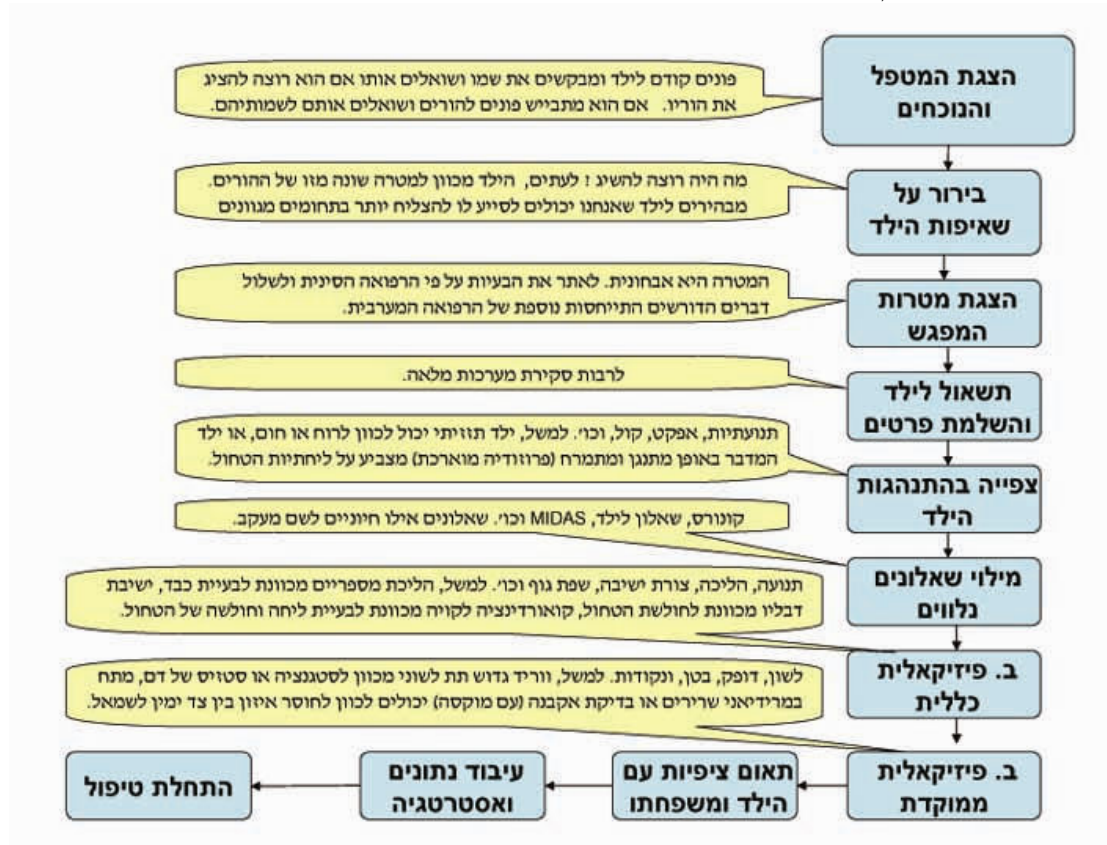
מיומנותו של מאבחן בילדים היא להבחין בין חלקי הפאזל הרלבנטיים לבין אילו שאינם שייכים למשחק המקורי, להרכיב את התמונה על בסיס החלקים הקיימים ולהשלים בעיניו את החלקים החסרים. התבוננות בתמונה המלאה תאפשר אבחנה מדויקת.

ומהי אותה תמונה מלאה?

רבים מאיתנו בוחרים לטפל בכאב האוזניים כאשר זו תלונתו העיקרית של הילד (או של הוריו) אך מדובר בהחמצה ובהתמקדות ברפואה התחתונה והאמצעית. הטיפול ברפואה הסינית מתייחס לכלל המטופל ולא לבעיה ממוקדת ובהתאם לזאת צריכה להיות האבחנה שלנו.

אם הילד מתלונן על כאבי אוזניים אך במקביל, הוא סובל מבעיות חברתיות בנן, בצורך בתיווך ומבעיות בהגדרת גבולות, הרי שכאבי האוזניים שלו משניים לחלוטין! אילו, במוקדם או במאוחר יסתדרו (בין אם בדרך קונוונציונאלית ובין אם בדרך סינית או כמו שלרוב זה קורה, מעצמן) אך קיים חשש כבד שהילד ימשיך לגרום את בעיותיו ההתנהגותיות, מה שישפיע על כל עתידו.

תהליכים באבחון הילד:

לסיכום

האבחנה ברפואה הסינית מתייחסת לילד כאל חלק מתוך עולם הכולל את סביבתו, משפחתו, שאיפותיו ודימויו העצמי. על המטפל לכלול מגוון שיטות אבחון כדי להשלים את תמונת הפאזל של בעיית הילד. תמונת הפאזל כוללת לא רק את הסינדרום של הילד אלא את סביבת מגוריו והאנשים העוטפים אותו. אבחון של הילד לא יכול להיעשות בלי הקשר לתמונת המצב האנרגטית של המשפחה הסובבת. אחריות המטפל לשפר את איכות חיי הילד בכל המישורים האפשריים ולקדם אותו לחיים טובים יותר שאינם תלויים במטפל או בטיפול.

כותב המאמר: ד"ר ניר עמיר, M.D Dip.Ac CH, מנהל המרפאה המשלימה לילדים במרכז רפואי וולפסון ומנהל אקדמי של תמורות - בית הספר ללימודי רפואה סינית, שיאצו וטווינה.

שאלון משלים לתשאל ילדים

פנאי וחברה:

_____ האם באים אליך חברים? באיזו תדירות?

_____ האם אתה הולך לחברים? באיזו תדירות?

_____ כמה חברים יש לך בכיתה?

_____ האם אתה הולך למסיבות/ אירועים?

_____ מה אתה עושה בשעות אחה"צ?

_____ האם אתה ישן מחוץ לבית (אצל חברים, משפחה וכו')? מדוע?

_____ האם אתה משתתף בחוגים? אלו?

בית הספר:

_____ איך אתה בלימודים?

_____ האם כיף לך בבית הספר (מתי לא)?

_____ האם אתה מסתדר עם המורה?

_____ איזה מקצוע אתה הכי אוהב?

בבית:

_____ האם יש חיבוק ונשיקות בבית (הורים ילדים או בין האחים)?

_____ האם אתה מציית בד"כ לבקשות ההורים?

_____ האם אתה חש שמכבדים בקשות שלך בבית?

_____ כמה זמן יוצא לך לבלות או לשוחח עם אבא במשך השבוע והאם היית רוצה יותר שעות בילוי איתו?

_____ כמה זמן יוצא לך לבלות או לשוחח עם אמא במשך השבוע והאם היית רוצה יותר שעות בילוי איתה?

_____ באיזו שעה אתה הולך לישון?

_____ כיצד אתה מצליח להתעורר בבוקר?

_____ מה אתה אוהב לאכול?

_____ איך אתה מסתדר עם אחיך(מריבות, מכות, עזרה, הגנה)?

